

pečene cigle. Kijer je pokriven raženom slamom i obojen bijelom bojom. Štala je pokrivena crijepom. Svinjac s kokošinjcem je građen od drva, ali je u ruševnom stanju.

U njoj je živjela Jula Matoković; kad je starica smještena u dom, kuća je pripala općini. Čim je kuća ostala prazna, Muzej Požeške kotline pokrenuo je akciju za dobivanje te kuće s okućnicom, radi uređenja tog kompleksa kao depadansa Muzeja, tim više što Muzej nema stalnog postava. Tako bi se kuća spasila od propadanja.

Ponajprije je trebalo utvrditi stanje kuće i dogovoriti se s mještanima Mjesne zajednice na čiju se pomoć računalo od samog početka. Prilikom prvog posjeta vidjelo se da je kuća u dosta dobrom stanju. Krov je na nekoliko mjesta propuštao, pa je trebalo promijeniti raženu slamu; u podrum je za većih kiša navirala voda, te je bilo potrebno izvršiti drenažu. Na sastanku Mjesne zajednice i predstavnika Muzeja dogovoreno je:

— da se seoskom omladinskom akcijom očisti kuća, kijer i štala.

— da se posije raž kako bi se dobila slama za obnovu krova;

— da se tokom zime isplete ograda od pruća nalik ogradi iz doba kada je kuća građena.

U akciji čišćenja 9. rujna 1984. god. omladina je sredila i očistila kuću i gospodarske objekte, te pokosila travu u dvorištu. To je bio znak da na Mjesnu zajednicu možemo računati u daljnjem radu.

Kuća se sastoji od tri prostorije. Prostorija na lijevoj strani je veća. U

njoj je tokom cijelog dana boravila obitelj; prostorija ima dva mala prozora i pod od nabijene zemlje; u kutu uz zid je zidana peć, a nasuprot peći je smješten krevet i stol.

Druga soba služila je kao spavaonica, u kojoj se nalazi krevet, škrinje i dva ormara.

Prostorija u sredini je najmanja i najniža u kući. U kutu su ljestve, a nasuprot njih vide se ostaci ognjišta, koje bi trebalo rekonstruirati. Služila je za sušenje i čuvanje mesa.

Zbog toga ovu kuću s gospodarskim zgradama treba gledati kao cjelovit etnografski kompleks, koji je potrebno sačuvati za buduće generacije. Inicijativa Muzeja Požeške kotline da se taj kompleks uredi kao depadansa Muzeja vrlo je pogodna, tim više što Jaguplije nisu jako udaljene od Požege.

Gospodarski objekti koji nedostaju mogu se postupno dopremiti iz okolnih sela i na taj način pomalo stvoriti mali etno-park Požeške kotline.

ABSTRACT

The ethnological complex in Jaguplija

Lj. Igić

The Museum of Požeška Kotlina is taking an active part in the setting-up, in the village of Jaguplija of an ethno-complex of some of the oldest houses of this region. The farm houses still missing will be transferred gradually from nearby villages and thus an museum village established.

Novootvoreni Zavičajni muzej grada Podravske Slatine

Dragica Šuvak

Zavičajni muzej, Podravska Slatina

Preporukom Mjesne zajednice Podravska Slatina, od 23. 10. 1978. godine, Izvršnom vijeću općinske skupštine Podravska Slatina započeli su dogovori o potrebi osnivanja Muzeja grada Podravske Slatine.

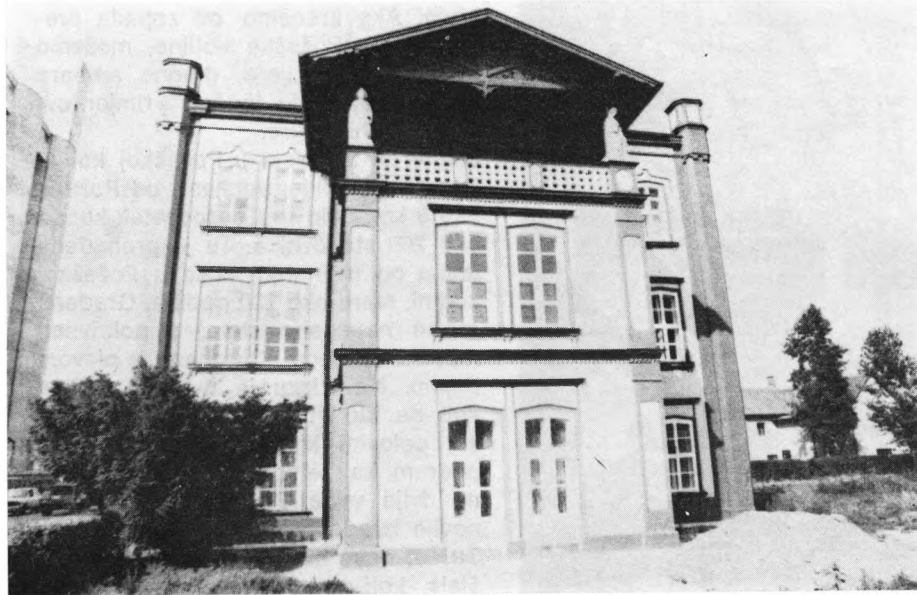
Primanjem kustosa-etnologa u stalni radni odnos dogovori su definitivno završeni. Nazvan Zavičajnim muzejom Podravske Slatine, muzej je smješten u prostorijama zgrade koja i sama predstavlja spomenik od povijesnog značenja za ovo mjesto. Zgrada je sagrađena 1732. godine kao prvi mlin na valjke u Podravskoj Slatini. Kasnije je taj prostor preuređivan za različite namjene, a posljednjom rekonstrukcijom i uređenjem bit će prizemlje dvorca pretvoreno u prostorije Zavičajnog muzeja.

Muzej će zauzimati prostor od oko 200 m², a imat će četiri prostorije veličine 22—28 m², koje će se koristiti za muzejski postav. U ulaznoj prostoriji i prolaznom prostoru (oko 70 m² zajedno) planirano je održavanje muzejsko-galerijskih izložbi. Određen je i mali prostor za depo, ured kustosa i drvarnicu. Ulazni prostor i prolaz nalaze se u sredini, a po dvije prostorije s lijeve, odnosno desne strane. Te dvije prostorije imaju jedan ulaz tako da će biti omogućeno kružno kretanje u prostoru.

Već sam naziv Zavičajni muzej govori o tome da će to biti tip kompleksne muzejske institucije u kojoj će uz to održavati i galerijske izložbe. Ideja »jedan muzej — jedan kustos« imat će i ovdje priliku da se dokaže u praksi. U ovom muzeju sakupljat će se i stručno obrađivati muzejska građa slatinskog kraja, i to etnografska, arheološka, kulturno-historijska, te materijalna i nematerijalna građa vezana uz radnički pokret i NOB-u.

Podravska Slatina ima svoju dugu prošlost. Rimske karte spominju ovdje naselje Marimianis. Godine 1297. prvi put se spominje ime Zalathnuk. Od tog imena preko Salathnock, Slathinaj, Szatyna do Slatina prošlo je mnogo godina. Različita imena svjedoci su burne prošlosti i različitih vladara u Slatini. Sakupljanjem nalaza iz tih pojedinih razdoblja na jednom mjestu moglo bi se kontinuirano pratiti razvoj mjesta Podravske Slatine. Poseb-

Zgrada u kojoj je i Zavičajni muzej Podravske Slatine

no poglavlje predstavlja bogata građa radničkog pokreta i NOB-e na ovom području koja će se na ovaj način objediniti na jednom mjestu.

Muzej ne želi ostati izoliran i raditi sam za sebe, već se planira uspostavljanje suradnje s radnim organizacijama i ostalim institucijama na području općine. Jedan od načina uspostavljanja suradnje bit će i Muzejski savjet pri ovom Muzeju koji će uvijek biti uključen u muzejske akcije. Na početku rada Muzej je uspostavio suradnju s ostalim srodnim institucijama na području Slavonije i Baranje.

Prvi zadatak koji Muzej ima pred sobom je upoznavanje građana Slatine s ovom institucijom. To će se kontinuirano raditi u suradnji sa radio-stanicom koja radi u okviru Narodnog sveučilišta. Muzej će također biti u sklopu Narodnog sveučilišta. Dok se ne osposobi prostor muzeja kustos se nalazi na adresi Narodnog sveučilišta. Prva veća akcija na području izlagačke djelatnosti planirana je za jesen, odnosno za Dan oslobođenja Slatine.

Želja nam je da naš muzej bude kulturni centar koji će sačuvati bogatu kulturnu baštinu ovoga kraja, koji će zadovoljiti kulturne potrebe radnih ljudi i građana i koji će svojim radom dovesti do proširenih kulturnih potreba.

ABSTRACT

The newly-opened Podravska Slatina District Museum

D. Šuvak

The District museum of Podravska Slatina is housed in one part of the city castle, which dates back to 1732. The museum's floor space is 200 square meters. It is classified as a complex museum institution of the district type. The author reviews the collecting of and model of presenting material from the Slatina region, ranging from its archaeology, ethnology, cultural history to its part in the National Liberation War. The museum, in this, plans to collaborate with other institutions in the region.

Spomen-soba don Frane Bulića u Tusculumu

Arsen Duplančić

Arheološki muzej, Split

Želja da na dostojan način obilježi uspomenu na svog najistaknutijeg arheologa bila je poticaj Arheološkom

muzeju u Splitu da u povodu 50. obljetnice smrti don Frane Bulića priredi nekoliko manifestacija.

Tako je na samu godišnjicu smrti, 29. srpnja 1984. god., održan komemorativni skup ispred Bulićeva sarkofaga na Manastirinama u Solinu. Predstavnici Arheološkog muzeja, Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti i Društva prijatelja kulturne baštine Splita položili su, uz prigodne govore, vijence na Bulićev grob, a zatim je u obližnjem Tusculumu otvorena memorijalna soba don Frane Bulića. Na jesen, točnije 26. studenoga 1984. god., u zgradi Muzeja otvorena je velika izložba o Buliću. Na njoj je dokumentima, fotografijama, slikama, knjigama, arheološkim predmetima i drugim na zoran način prikazan Bulićev život i rad.

Istog dana održan je znanstveni skup pod naslovom »Bulić — 50 godina nakon smrti«. Skup je nastavljen nizom predavanja koja su za vrijeme trajanja izložbe održavali naši istaknuti znanstveni radnici. Tekstovi referata sa znanstvenog skupa i predavanja bit će naknadno objavljeni u muzejskom časopisu »Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku« pa će na taj način rezultati istraživanja njihovih autora postati pristupačni široj javnosti.

Bulićeva spomen-soba, osim što ima trajan karakter, predstavlja ujedno sastavni dio spomenute izložbe. U sobi je dijelom obnovljen izgled Tusculuma i

prikazana Bulićeva veza sa solinskim starinama. Kameni stol na drvenom podu, dvije kamene sofe (polovine nekog sarkofaga) i nekoliko seljačkih stolica skromno su pokućstvo nekadašnje gostinjske sobe. »Pokućstvo je sve od kamena; samo što su sjedalice okolo stola od drveta: izdjelala ih ruka našega Zagorca.« I poznati jelovnik »Ad Bonum Pastorem« isklešan je u kamenu. Tu su i jedna amfora, kamene urne te poštanski sandučić koji je postao od urne zahvaljujući Bulićevoj dovtljivosti. No, iako je sve od kamena, domaćin je s toplinom pružao dobrodošlicu i srdačno primao goste.

Bulić je rado i često boravio u svom Tusculumu. U njemu je radio, odmarao se, dočekivao goste, a u njegovoj blizini pripremio je sebi vječni dom. Upravo taj njegov boravak i rad u Solinu prikazuje niz fotografija: Bulić na Manastirinama, u gradskoj bazilici, pokraj crkvice sv. Dujma, u Tusculumu, na Marusincu, ispred svoga sarkofaga... A ispod njih nekoliko rukopisa, bilješke, objavljeni radovi. I jedan Bulićev šejir je tu, i molitvenik, i obredni jastuk, i kutije odlikovanja. Nasuprot: dvije diplome i stara »Arheološka karta Solina i okolice«. U niši pak kopija znamenitog natpisa »Pro duce Trepim«.

Bulićeva bista, rad I. Bulimbašića, i fotografija svečanog otvorenja Prvog međunarodnog kongresa za starokrš-

Spomen-soba don Frane Bulića u Tusculumu

